

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 3. lokakuuta 2023
(OR. en)

12631/23

LIMITE

CORLX 840
CFSP/PESC 1200
COARM 231

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON PÄÄTÖS unionin tuesta asekauppasopimuksen
täytäntöönpanoa tukeville asekauppasopimuksen sihteeristön toimille

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2023/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**unionin tuesta asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukeville
asekauppasopimuksen sihteeristön toimille**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Yhdistyneiden kansakuntien (YK) yleiskokous hyväksyi asekauppasopimuksen, jäljempänä 'ATT-sopimus', 2 päivänä huhtikuuta 2013, ja se tuli voimaan 24 päivänä joulukuuta 2014. Kaikki unionin jäsenvaltiot ovat ATT-sopimuksen osapuolia, jäljempänä 'osapuolet'.
- 2) ATT-sopimuksen tavoitteena on saada aikaan mahdollisimman tiukat yhteiset kansainväliset vaatimukset, joilla säännellään tavanomaisten aseiden laillista kauppaa tai parannetaan sen sääntelyä, sekä estää ja lopettaa tavanomaisten aseiden laitton kauppa ja estää näiden aseiden tarkoituksenvastaiset siirrot. Keskeisiä haasteita ovat ATT-sopimuksen tehokas täytäntöönpano osapuolina olevissa valtioissa ja sen yleismaailmallinen soveltaminen pitäen mielessä, että kansainvälisen asekaupan säänteleminen on maailmanlaajuinen pyrkimys. Edistääkseen näihin haasteisiin vastaamista neuvosto hyväksyi päätöksen 2013/768/YUTP¹, jolla laajennettiin unionin vientivalvontaan liittyvää avunantoa ATT-sopimukseen liittyvillä erityistoimilla. Kyseisen päätöksen jälkeen annettiin neuvoston päätökset (YUTP) 2017/915² ja 22 (YUTP) 2021/2309³ ATT-sopimuksen täytäntöönpanoa tukevista unionin tiedotustoimista.

¹ Neuvoston päätös 2013/768/YUTP, annettu 16 päivänä joulukuuta 2013, asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa Euroopan turvallisuusstrategian puitteissa tukevista EU:n toimista (EUVL L 341, 18.12.2013, s. 56).

² Neuvoston päätös (YUTP) 2017/915, annettu 29 päivänä toukokuuta 2017, asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevista unionin tiedotustoimista (EUVL L 139, 30.5.2017, s. 38).

³ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/2309, annettu 22 päivänä joulukuuta 2021, asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevista unionin tiedotustoimista (EUVL L 461, 27.12.2021, s. 78).

- 3) ATT-sopimuksella perustettiin sihteeristö, jäljempänä 'ATT-sopimuksen sihteeristö', jonka tehtävänä on auttaa osapuolia panemaan ATT-sopimus tehokkaasti täytäntöön. ATT-sopimuksen sihteeristö vastaanottaa, saattaa saataville ja jakaa ATT-sopimuksessa määrättyjä raportteja; pitää luetteloa kansallisista yhteystahoista ja saattaa sen osapuolten saataville; auttaa sovittamaan yhteen ATT-sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä avunpyyntöjä ja -tarjouksia sekä edistää pyydettyä kansainvälistä yhteistyötä; avustaa osapuolten konferenssia sen työssä, myös tekemällä järjestelyjä ja suorittamalla tarvittavia palveluja ATT-sopimuksen mukaisia kokouksia varten sekä suorittaa muita tehtäviä osapuolten konferenssin päätösten mukaan. ATT-sopimuksen sihteeristö myös hallinnoi vapaaehtoista rahastoa, jonka osapuolet perustivat ATT-sopimuksen 16 artiklan 3 kohdan nojalla auttaakseen avunpyynnön tehneitä osapuolia panemaan täytäntöön ATT-sopimuksen ja ATT-sopimuksen sponsoriohjelman, joka perustettiin helpottamaan valtioiden edustajien osallistumista ATT-sopimuksen kokouksiin.
- 4) Vuonna 2016 hyväksytyssä Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittisessa globaalistrategiassa ja vuonna 2022 hyväksytyssä turvallisuus- ja puolustusalan strategisessa kompassissa unioni sitoutuu edistämään sääntöihin perustuvaa maailmanjärjestystä, jonka keskeisenä periaatteena on monenvälisyys ja ytimenä YK. Unioni tukee voimakkaasti monenvälisen aseriisunnan, asetuslun ja asevalvonnan sopimusten, myös ATT-sopimuksen, osallistujajoukon laajentamista, niiden yleismaailmallistamista sekä täysimääräistä soveltamista ja täytäntöönpanoa. Osana näitä yleisiä poliittisia tavoitteita ATT-sopimuksen sihteeristön tukeminen sopii hyvin yhteen sen erityisen tavoitteen kanssa, jonka mukaan vastuullisen asekaupan perustana olevaa monenvälistä järjestelmää on vahvistettava.

- 5) ATT-sopimuksen sihteeristöllä on hyvät edellytykset pitää yhteyttä kaikkiin monenvälisiin, alueellisiin, kansallisiin ja kansalaisyhteiskunnan sidosryhmiin, jotka toteuttavat ATT-sopimuksen yleismaailmallista soveltamista ja täytäntöönpanoa tukevia hankkeita. Unioni on myös jo pitkään toteuttanut kaksikäyttötuotteiden alalla vientivalvonnan avustustoimia, joilla tuetaan kaksikäyttötuotteiden ja asetarvikkeiden tehokkaan vientivalvonnan luomiseen ja täytäntöönpanoon tarvittavien oikeudellisten kehysten ja institutionaalisten voimavarojen kehittämistä. ATT-sopimuksen sihteeristön olisi varmistettava, että sen hankkeet täydentävät unionin nykyisiä kaksikäyttötuotteiden ja aseiden vientivalvontaan liittyviä avustusohjelmia, kuten neuvoston päätöksessä (YUTP) 2021/2309 tarkoitettua ohjelmaa.
- 6) Neuvosto hyväksyi 16 päivänä huhtikuuta 2021 päätöksen (YUTP) 2021/649¹ unionin tuesta ATT-sopimuksen täytäntöönpanoa tukeville ATT-sopimuksen sihteeristön toimille. Kyseisen päätöksen nojalla unioni antaa tukea seuraaville toimille: ATT-sopimuksen kansallisten yhteystahojen valmiuksien kehittäminen, asiantuntijaluettelon laatiminen (kouluttajien kouluttaminen) ATT-sopimuksen kansallisten ja alueellisten asiantuntijoiden valmiuksien kehittämiseksi ATT-sopimuksen täytäntöönpanoa koskevan neuvonnan ja koulutuksen tarjoamista varten paikallis- ja aluetasolla sekä sellaisen tietokannan perustaminen, joka yhdistää ATT-sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvän avun tarpeet ja resurssit.

¹ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/649, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2021, unionin tuesta asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukeville asekauppasopimuksen sihteeristön toimille (EUVL L 133, 20.4.2021, s. 59).

- 7) Unionin tuen jatkaminen on tärkeää, kun otetaan huomioon, että neuvoston päätöksen (YUTP) 2021/649 voimassaolo päättyy 20 päivänä lokakuuta 2023 ja että ATT-sopimuksen taloudellinen tilanne on edelleen vaikea, koska useat osapuolet ovat myöhässä ATT-sopimukseen liittyvien rahoitusosuuksiensa maksamisessa. Tällainen tuki olisi kohdistettava sellaisten kansallisten ja alueellisten asiantuntijoiden koulutukseen, jotka voivat tarjota laadukasta koulutusta ja täytöntöönpanoapua osapuolille, myös vapaaehtoista rahastoa koskevien hankkeiden osalta, sekä osapuolten ATT-sopimuksesta johtuvien raportointivelvoitteiden täyttämisen parantamiseen, myös lisäämällä toimitettujen ATT-sopimukseen kuuluvien vuotuisten ja alustavien raporttien määrää. Lisäksi ATT-sopimuksen sihteeristöä on tarpeen tukea tarpeet ja resurssit yhdistävän tietokannan ylläpidossa sen vuodelle 2023 suunnitellun käyttöönoton jälkeen.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Asekauppasopimuksen, jäljempänä 'ATT-sopimus', tehokkaan täytäntöönpanon ja yleismaailmallisen soveltamisen tukemiseksi unioni tukee ATT-sopimuksen sihteeristöä, jotta se voi toteuttaa toimia, joilla on seuraavat tavoitteet:
 - tukea ATT-sopimuksen osapuolia, jäljempänä 'osapuolet', aseiden siirron valvontajärjestelmien tehostamisessa ATT-sopimuksen panemiseksi tehokkaasti täytäntöön;
 - vahvistaa ATT-sopimuksen sihteeristön institutionaalista rakennetta pääasiallisena elimenä, joka avustaa osapuolia ATT-sopimuksen täytäntöönpanossa.

2. Edellä 1 kohdassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi unioni tukee seuraavia hanketoimia:
 - a) koulutetaan kansallisia ja alueellisia ATT-asiantuntijoita, jotta he voivat tarjota osapuolille tukea ATT-sopimuksen kansallisessa täytäntöönpanossa;
 - b) vahvistetaan osapuolten ymmärrystä ATT-sopimuksesta johtuvista raportointivelvoitteista ja niiden valmiuksia täyttää nämä velvoitteet muun muassa kehittämällä vapaaehtoinen ohjeasiakirja sekä koulutusmateriaaleja, käytännön työpajoja ja muun kansainvälisen avun koordinointia;

- c) ylläpidetään tietokantaa ATT-sopimuksen täytäntöönpanoa koskevien avuntarjoosten ja -pyyntöjen yhteensovittamiseksi.

Liitteessä on yksityiskohtainen kuvaus tässä kohdassa mainituista hanketoimista.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Edellä 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hanketoimien teknisestä täytäntöönpanosta vastaa ATT-sopimuksen sihteeristö.
3. ATT-sopimuksen sihteeristö suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä ATT-sopimuksen sihteeristön kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hanketoimien toteuttamiseksi on 1 298 000,00 euroa.

2. Edellä 1 kohdassa vahvistetun rahoitusohjeen määrällä rahoitettavien menojen hallinnointiin sovelletaan unionin talousarvioon sovellettavia menettelyjä ja sääntöjä.
3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitetun rahoitusohjeen asianmukaista hallinnointia. Tätä varten se tekee ATT-sopimuksen sihteeristön kanssa tarvittavan sopimuksen. Sopimuksessa määrätään, että ATT-sopimuksen sihteeristön on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.
4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle kyseisessä prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja sopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja tiedottaa neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta ATT-sopimuksen sihteeristön säännöllisesti laatimien raporttien perusteella. Raportteja käytetään neuvoston suorittaman arvioinnin perustana.
2. Komissio toimittaa tietoja 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hanketoimien toteuttamisen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sen voimassaolo päättyy 24 kuukauden kuluttua 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen tekemisestä tai, jos kyseistä sopimusta ei ole sinä aikana tehty, kuuden kuukauden kuluttua päätöksen hyväksymispäivästä.

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LIITE

[...]

